

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри фінансів
обліку та підприємництва
протокол № 1 від 07 вересня 2020 р.
завідувач кафедри
А. І. Мохненко Андрій МОХНЕНКО

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ / ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ**

Освітня програма "Фінанси, банківська справа та страхування"

Спеціальність 072 "Фінанси, банківська справа та страхування"

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Херсон 2020

Назва освітньої компоненти	ОК 37 Фінансовий менеджмент
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень освіти
Кількість кредитів/годин	5/150
Семестр	7 семестр
Викладач	д.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та підприємництва Петренко Вікторія Сергіївна https://orcid.org/0000-0001-8336-7665
Контактний телефон	+380958183049
E-mail викладача	petrenkovika1986@gmail.com
Графік консультацій	Понеділок, 16:00-17:00, ауд. 320 або за призначеним часом

1. Анотація курсу

Навчальна дисципліна «Фінансовий менеджмент» є обов'язковою для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності **072 Фінанси, банківська справа та страхування**. Дисципліна спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо управління фінансами підприємств, формування стратегії і тактики фінансового забезпечення суб'єктів господарювання, набуття вмінь управляти фінансовими аспектами операційної та інвестиційної діяльності, віднаходити правильні фінансові рішення з управління грошовими потоками, капіталом, прибутком, фінансовими ризиками, а також антикризового фінансового управління підприємством.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни: формуванні системи знань з теорії, методології та практичного здійснення управління фінансами підприємств, операційною та інвестиційною діяльністю, визначенні стратегії і тактики фінансового забезпечення суб'єктів господарювання в умовах ринкових відносин і динамічного розвитку економіки.

Завдання:

- вивчення сутності та функцій фінансів підприємств;
- розуміння принципів та методів організації фінансів підприємств;
- вивчення складу, структури фінансових ресурсів та джерел їх формування;

- набуття знань щодо основ організації фінансування оборотних активів та фінансового забезпечення відтворення матеріальних необоротних активів;
- формування знань про оподаткування підприємств та оволодіння практикою розрахунку податкових платежів;
- набуття студентами практичних вмінь оцінювати фінансовий стан підприємства;
- оволодіння методами фінансового планування;
- розуміння основ здійснення санації підприємств.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Після успішного завершення дисципліни здобувач формуватиме наступні програмні компетентності та результати навчання:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК5. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
- ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні компетентності (СК)

- СК1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.
- СК2. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК3. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК4. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК6. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК7. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання (ПР)

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
5/150	40	38	72

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова компонентна
<u>2023-2024</u>	7	072 Фінанси, банківська справа та страхування	4	обов'язкова

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Мультимедійне обладнання.

7. Політика курсу

При організації освітнього процесу в Херсонському державному університеті здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до:

- Положення про самостійну роботу студентів

(<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>) ;

- Положення про організацію освітнього процесу

(<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>) ;

- Положення про академічну доброчесність (<http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>) ;

- Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти

(<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>) ;

- Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХДУ (наказ №803-Д від 07.09.2020)

<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx>

Недопустимо: пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше зданого теоретичного і практичного матеріалу.

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчального заняття	Список рекомендованих джерел	Завдання	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Основи фінансового менеджменту					
Тиждень <u>А</u> Академічних годин <u>4 год.</u>	ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ _ 1. Еволюція фінансового менеджменту, його сутність та мета 2 Основні завдання, функції та механізм фінансового менеджменту. 3. Система інформаційного забезпечення фінансового менеджменту	Лекція	1,2,3,4,5,6,7,10,20,21	Опрацювання теми	Дивись критерії оцінювання
	ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ _ 1. Еволюція фінансового менеджменту, його сутність та мета 2 Основні завдання, функції та механізм фінансового менеджменту. 3. Система інформаційного забезпечення фінансового менеджменту	Семінар	7,8,9,10,20,21	Тестування, практична робота, письмова робота, доповідь. усне опитування	Дивись критерії оцінювання
Тиждень <u>Б</u> Академічних годин <u>4 год.</u>	ТЕМА 2. УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ _ 1. Методичне забезпечення управління активами 2. Склад і структура активів підприємства 3. Оцінка активів підприємства	Лекція	1,3,14,19,20,21	Опрацювання теми	Дивись критерії оцінювання
	ТЕМА 2. УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ _ 1. Методичне забезпечення управління активами 2. Склад і структура активів підприємства 3. Оцінка активів підприємства	Семінар	1,3,4,5,6,20,21	Тестування, практична робота, письмова робота, доповідь. усне опитування	Дивись критерії оцінювання
Тиждень <u>А</u> Академічних	ТЕМА 3. УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ ТА НЕОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ 1. Політика підприємства щодо формування оборотних	Лекція	7,8,20,21	Опрацювання теми	Дивись критерії оцінювання

<p>годин <u>4 год.</u></p>	<p>активів 2. Управління виробничими запасами 3. Управління грошовими активами 4. Управління необоротними активами</p>				
	<p>ТЕМА 3. УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ ТА НЕОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ 1. Політика підприємства щодо формування оборотних активів 2. Управління виробничими запасами 3. Управління грошовими активами 4. Управління необоротними активами</p>	<p>Семінар</p>	<p>2,7,20,21</p>	<p>Тестування, практична робота, письмова робота, доповідь. усне опитування</p>	<p>Дивись критерії оцінювання</p>
<p>Тиждень <u>Б</u> Академічних годин <u>2 год.</u></p>	<p>ТЕМА 4. УПРАВЛІННЯ ДЖЕРЕЛАМИ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА 1 Сутність фінансування та складові капіталу підприємства 2. Формування та управління складовими власного капіталу 3. Дивідендна політика підприємств</p>	<p>Лекція</p>	<p>7,8,14,17,20,21</p>	<p>Опрацювання теми</p>	<p>Дивись критерії оцінювання</p>
	<p>ТЕМА 4. УПРАВЛІННЯ ДЖЕРЕЛАМИ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА 1 Сутність фінансування та складові капіталу підприємства 2. Формування та управління складовими власного капіталу 3. Дивідендна політика підприємств</p>	<p>Семінар</p>	<p>2,7,20,21</p>	<p>Тестування, практична робота, письмова робота, доповідь. усне опитування</p>	<p>Дивись критерії оцінювання</p>
<p>Тиждень <u>А</u> Академічних годин <u>4 год.</u></p>	<p>ТЕМА 5. УПРАВЛІННЯ ПОЗИКОВИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА 1 Управління залученням позикового капіталу через емісію цінних паперів 2 Управління залученням банківського кредиту 3 Управління залученням небанківського кредиту (комерційний кредит)</p>	<p>Лекція</p>	<p>7,8,14,17,20,21</p>	<p>Опрацювання теми</p>	<p>Дивись критерії оцінювання</p>

	ТЕМА 5. УПРАВЛІННЯ ПОЗИКОВИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА 1. Управління залученням позикового капіталу через емісію цінних паперів 2. Управління залученням банківського кредиту 3. Управління залученням небанківського кредиту (комерційний кредит)	Семінар	2,7,14,19,20,21	Тестування, практична робота, письмова робота, доповідь. усне опитування	Дивись критерії оцінювання
Тиждень Б Академічних годин 4 год.	ТЕМА 6. УПРАВЛІННЯ СТРУКТУРОЮ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА 1. Оцінка середньозваженої вартості капіталу підприємства 2. Сутність та основні підходи до оптимізації структури капіталу	Лекція	1,2,9,10,20,21	Опрацювання теми	Дивись критерії оцінювання
	ТЕМА 6. УПРАВЛІННЯ СТРУКТУРОЮ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА 1. Оцінка середньозваженої вартості капіталу підприємства 2. Сутність та основні підходи до оптимізації структури капіталу	Семінар	1,2,9,10,16,20,21	Тестування, практична робота, письмова робота, доповідь. усне опитування	Дивись критерії оцінювання
Тиждень А Академічних годин 4 год.	ТЕМА 7. УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА __ 1. Сутність грошового потоку, критерії класифікації та види грошових потоків 2. Управління грошовими потоками підприємства 3. Аналіз грошових потоків підприємства	Лекція	1,2,9,10,20,21	Опрацювання теми	Дивись критерії оцінювання
	ТЕМА 7. УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА __ 1. Сутність грошового потоку, критерії класифікації та види грошових потоків 2. Управління грошовими потоками підприємства 3. Аналіз грошових потоків підприємства	Семінар	1,2,9,10,16,20,21	Тестування, практична робота, письмова робота, доповідь. усне опитування	Дивись критерії оцінювання

Тиждень Б Академічних годин 4 год.	ТЕМА 8. ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ 1 Сутність, завдання і методи фінансового планування 2 Види фінансового планування 3 Бюджетування як інструмент оперативного планування діяльності підприємства 4. Операційні та фінансові бюджети підприємства, послідовність їх складання	Лекція	1,3,7,8,13,20,21	Опрацювання теми	Дивись критерії оцінювання
	ТЕМА 8. ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ 1 Сутність, завдання і методи фінансового планування 2 Види фінансового планування 3 Бюджетування як інструмент оперативного планування діяльності підприємства 4. Операційні та фінансові бюджети підприємства, послідовність їх складання	Семинар	2,7,14,19,20,21	Тестування, практична робота, письмова робота, доповідь. усне опитування	Дивись критерії оцінювання
Тиждень А Академічних годин 4 год.	ТЕМА 9. УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА 1 Сутність та класифікація витрат 2 Методичні аспекти організації управління витратами 3 Факторний аналіз і оцінка ефективності формування витрат підприємства 4 Управління витратами на основі методики „директ-костінг”	Лекція	5,6,9,10,20,21	Опрацювання теми	Дивись критерії оцінювання
	ТЕМА 9. УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА 1 Сутність та класифікація витрат 2 Методичні аспекти організації управління витратами 3 Факторний аналіз і оцінка ефективності формування витрат підприємства 4 Управління витратами на основі методики „директ-костінг”	Семинар	1,3,7,8,18,20,21	Тестування, практична робота, письмова робота, доповідь. усне опитування	Дивись критерії оцінювання

Модуль 2. Управління інвестиційними проектами

Тиждень Б Академічних годин 4 год.	ТЕМА 10. УПРАВЛІННЯ РЕАЛЬНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ 1 Інвестиційна стратегія як основа управління інвестиційною діяльністю підприємства 2 Інвестиційний проект як об'єкт управління	Лекція	5,6,9,10,20,21	Опрацювання теми	Дивись критерії оцінювання
	ТЕМА 10. УПРАВЛІННЯ РЕАЛЬНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ 1 Інвестиційна стратегія як основа управління інвестиційною діяльністю підприємства 2 Інвестиційний проект як об'єкт управління	Семінар	1,3,7,8,18,20,21	Тестування, практична робота, письмова робота, доповідь. усне опитування	Дивись критерії оцінювання
Тиждень А Академічних годин 2 год.	ТЕМА 11. ФІНАНСУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ 1. Схеми фінансування інвестиційних проектів 2.Управління рамками проекту, вибір моменту початку і моменту закінчення проекту	Лекція	5,6,9,10,20,21	Опрацювання теми	Дивись критерії оцінювання
	ТЕМА 11. ФІНАНСУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ 1. Схеми фінансування інвестиційних проектів 2.Управління рамками проекту, вибір моменту початку і моменту закінчення проекту	Семінар	1,3,7,8,18,20,21	Тестування, практична робота, письмова робота, доповідь. усне опитування	Дивись критерії оцінювання
Тиждень Б Академічних годин 4 год.	ТЕМА 12. ПОНЯТТЯ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ 1.Методологічні основи оцінки ефективності інвестиційних проектів 2.Поняття та види ефективності інвестиційних проектів 3.Грошові потоки інвестиційного проекту: поняття, склад, структура та розрахуно	Лекція	1,3,7,8,13,20,21	Опрацювання теми	Дивись критерії оцінювання

	ТЕМА 12. ПОНЯТТЯ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ 1.Методологічні основи оцінки ефективності інвестиційних проектів 2.Поняття та види ефективності інвестиційних проектів 3.Грошові потоки інвестиційного проекту: поняття, склад, структура та розрахуно	Семінар	5,6,9,10,20,21	Тестування, практична робота, письмова робота, доповідь. усне опитування	Дивись критерії оцінювання
Тиждень А Академічних годин 4 год.	ТЕМА 13. ТРАДИЦІЙНІ МЕТОДИ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ 1 Динамічні методи оцінки ефективності інвестиційних проектів 2 Прості методи оцінки ефективності інвестицій 3 Методи оцінки альтернативних (конкуруючих) інвестиційних проектів 4 Способи урахування відмінностей у термінах життя інвестиційних проектів	Лекція	3,4,7,8,9, 15,20,21	Опрацювання теми	Дивись критерії оцінювання
	ТЕМА 13. ТРАДИЦІЙНІ МЕТОДИ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ 1 Динамічні методи оцінки ефективності інвестиційних проектів 2 Прості методи оцінки ефективності інвестицій 3 Методи оцінки альтернативних (конкуруючих) інвестиційних проектів 4 Способи урахування відмінностей у термінах життя інвестиційних проектів	Семінар	5,6,9,10,20,21	Тестування, практична робота, письмова робота, доповідь. усне опитування	Дивись критерії оцінювання
Тиждень Б Академічних годин 4 год.	ТЕМА 14. МОДИФІКОВАНІ МЕТОДИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕАЛЬНИХ ПРОЕКТІВ 1 Модифікації розрахунку чистої приведеної вартості 2 Модифікації розрахунку внутрішньої норми прибутку 3 Метод реальних опціонів	Лекція	5,6,9,10,20,21	Опрацювання теми	Дивись критерії оцінювання
	ТЕМА 14. МОДИФІКОВАНІ МЕТОДИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕАЛЬНИХ ПРОЕКТІВ 1 Модифікації розрахунку чистої приведеної вартості	Семінар	5,6,9,10,20,21	Тестування, практична робота, письмова робота,	Дивись критерії оцінювання

	2 Модифікації розрахунку внутрішньої норми прибутку 3 Метод реальних опціонів			доповідь. усне опитування	оцінювання
Тиждень А Академічних годин 4 год.	ТЕМА15. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ _ 1 Сутність та особливості фінансових інвестицій 2 Політика управління фінансовими інвестиціями 3 Управління портфелем фінансових інвестицій	Лекція	3,4,7,8,9, 15,20,21	Опрацювання теми	Дивись критерії оцінювання
	ТЕМА15. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ _ 1 Сутність та особливості фінансових інвестицій 2 Політика управління фінансовими інвестиціями 3 Управління портфелем фінансових інвестицій	Семінар	5,6,9,10,20,21	Тестування, практична робота, письмова робота, доповідь. усне опитування	Дивись критерії оцінювання
Тиждень Б Академічних годин 4 год.	ТЕМА 16. ТЕОРІЇ ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ ПОРТФЕЛЯ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ 1 Зв'язок між ризиком та прибутковими ставками 2 Розподіл активів по ризиковим та безризиковим портфелям 3 Теорія співвідношення ризику і доходу інвестицій у цінні папери (МОКА) 4 Теорія арбітражного ціноутворення	Лекція	5,6,9,10,20,21	Опрацювання теми	Дивись критерії оцінювання
	ТЕМА 16. ТЕОРІЇ ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ ПОРТФЕЛЯ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ 1 Зв'язок між ризиком та прибутковими ставками 2 Розподіл активів по ризиковим та безризиковим портфелям 3 Теорія співвідношення ризику і доходу інвестицій у цінні папери (МОКА) 4 Теорія арбітражного ціноутворення	Семінар	1,3,7,8,18,20,21	Тестування, практична робота, письмова робота, доповідь. усне опитування	Дивись критерії оцінювання
Тиждень А Академічних годин 4 год.	ТЕМА 17. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ _ 1 Економічна сутність та умови виникнення ризику 2 Види ризиків та їх характеристика 3 Класифікація фінансових ризиків підприємства	Лекція	7,8,14,17,20,21	Опрацювання теми	Дивись критерії оцінювання

	<p>4 Поняття та завдання ризик-менеджменту</p> <p>5 Основні методи оцінки ризиків при прийнятті фінансових рішень</p> <p>6 Політика управління фінансовими ризиками</p>				
	<p>ТЕМА 17. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ _</p> <p>1 Економічна сутність та умови виникнення ризику</p> <p>2 Види ризиків та їх характеристика</p> <p>3 Класифікація фінансових ризиків підприємства</p> <p>4 Поняття та завдання ризик-менеджменту</p> <p>5 Основні методи оцінки ризиків при прийнятті фінансових рішень</p> <p>6 Політика управління фінансовими ризиками</p>	Семінар	2,7,20,21	Тестування, практична робота, письмова робота, доповідь. усне опитування	Дивись критерії оцінювання
Тиждень Б Академічних годин 4 год.	<p>ТЕМА 18. МЕХАНІЗМИ НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ ПІДПРИЄМСТВА</p> <p>1 Внутрішні механізми нейтралізації фінансових ризиків</p> <p>2 Страхування як форма нейтралізації фінансових ризиків</p>	Лекція	1,2,9,10,20,21	Опрацювання теми	Дивись критерії оцінювання
	<p>ТЕМА 18. МЕХАНІЗМИ НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ ПІДПРИЄМСТВА</p> <p>1 Внутрішні механізми нейтралізації фінансових ризиків</p> <p>2 Страхування як форма нейтралізації фінансових ризиків</p>	Семінар	1,2,9,10,16,20,21	Тестування, практична робота, письмова робота, доповідь. усне опитування	Дивись критерії оцінювання
Тиждень А Академічних годин 6 год.	<p>ТЕМА19. ОЦІНКА ВАРТОСТІ БІЗНЕСУ (4 ГОД) _</p> <p>1 Значення оцінки ринкової вартості бізнесу у фінансовому менеджменті</p> <p>2 Витратний підхід до оцінки вартості бізнесу</p> <p>3 Дохідний підхід до оцінки вартості бізнесу</p> <p>4 Порівняльний (ринковий) підхід до оцінки вартості бізнесу.</p>	Лекція	5,6,9,10,20,21	Опрацювання теми	Дивись критерії оцінювання

	<p>ТЕМА19. ОЦІНКА ВАРТОСТІ БІЗНЕСУ —</p> <p>1 Значення оцінки ринкової вартості бізнесу у фінансовому менеджменті</p> <p>2 Витратний підхід до оцінки вартості бізнесу</p> <p>3 Дохідний підхід до оцінки вартості бізнесу</p> <p>4 Порівняльний (ринковий) підхід до оцінки вартості бізнесу.</p>	Семінар	3,4,7,8,17,20,21	Тестування, практична робота, письмова робота, доповідь. усне опитування	Дивись критерії оцінювання
--	---	---------	------------------	--	----------------------------

10. Форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

Оцінювання академічних досягнень студентів здійснюється під час міжсесійного (поточного та атестаційного) та семестрового контролю знань студентів, згідно з положенням про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-трансферній системі організації освітнього процесу в Херсонському державному університеті від 02.09.2020 р. № 789-Д.

Поточний контроль з дисципліни «Бухгалтерський облік та аудит» – це оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти протягом навчального семестру з усіх видів аудиторної роботи (лекції та лабораторні заняття). Поточний контроль відображає поточні навчальні досягнення здобувача вищої освіти в освоєнні програмного матеріалу дисципліни; спрямований на необхідне корегування самостійної роботи здобувача вищої освіти. Поточний контроль здійснюється лектором.

Критерії оцінювання відповіді на практичному занятті (усна форма контролю)

Здобувач повністю володіє понятійним апаратом курсу; вміє доречно застосовувати термінологію під час проведення дискусії на семінарських заняттях; використовує надбані теоретичні знання при аналізі різних практичних завдань; чітко визначає причинно-наслідкові зв'язки. Висловлює чітко і логічно теоретичні аспекти теми без явних помилок в усному мовленні. Володіє такими загальнонавчальними вміннями як робота з довідковою літературою (реферовані дослідження). Повністю виконав усі завдання кожної теми та поточного модульного контролю загалом.	5 балів
Здобувач знає програмний матеріал повністю, має практичні навички, але не вміє чітко визначати причинно-наслідкові зв'язки, самостійно мислити, аналізувати теоретичний та практичний матеріал, не підкріплює свої відповіді прикладами. Окремі завдання кожної теми та модульного контролю загалом виконав не повністю.	4 бали
Здобувач засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, окремі завдання кожної теми модульного контролю не виконав.	3 бали
Здобувач засвоїв лише окремі питання навчальної програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання кожної теми та модульного контролю загалом.	2 бали
Здобувач має фрагментарні знання з усього курсу. Не засвоїв тем навчальної програми, не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас з курсу не дає змогу оформити думку. Практичні навички на рівні розпізнавання. Не виконав більшості завдань кожної теми під час модульного контролю загалом.	1 бал
Здобувач повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно. Не вміє викласти зміст кожної теми навчальної дисципліни, не виконав завдання модульного контролю.	0 балів

Критерії оцінювання знань і вмінь здобувачів щодо написання реферату

5 балів	Реферат є адекватним за змістом та переказом первинного тексту. Реферат відображає головну інформацію першоджерела. Реферат характеризується інформативністю, об'єктивно передає інформацію, відрізняється повнотою викладу, а також коректно оцінює матеріал, що міститься в першоджерелі. У вступі обґрунтовується вибір теми, її актуальність, визначається ціль, розкривається проблематика обраної теми. Основна частина містить у собі зміст тексту, що реферується, приводяться основні тези, вони аргументуються. Робиться загальний висновок по проблемі, заявленій у рефераті. Список використаних джерел (не менш 15 джерел).
4 бали	Реферат містить у собі точний переказ основної інформації без перекручувань і суб'єктивних оцінок, проте в основних структурних елементах реферату спостерігаються неточності.
3 бали	Усі питання, пов'язані з оформленням реферату, виконані, проте є неточності в оформленні використаних джерел, спостерігаються технічні та стилістичні недоліки.
2 бали	Зміст реферату не викладений від імені автора; мета реферату не чітко сформульована та неточно відображає суть досліджуваної проблеми; зміст реферату відповідає темі завдання та задовільно відображає стан проблеми. Неточності в оформленні використаних джерел, спостерігаються технічні та стилістичні недоліки.
1 бал	Зміст реферату не викладений від імені автора; мета реферату не чітко сформульована та неточно відображає суть досліджуваної проблеми; зміст реферату не відповідає темі завдання та не відображає стан проблеми. Робота не містить узагальнених висновків. Неточності в оформленні використаних джерел, спостерігаються технічні та стилістичні недоліки.
0,5 бала	Оформлення реферату не відповідає вимогам, проблема не розкрита, не наведені приклади, багато технічних і стильових недоречностей.
0 балів	Реферат не поданий на перевірку своєчасно

Оцінювання тестових завдань

Кількість відповідей	Бали
Від 90-100% правильних відповідей	5
Від 74-89% правильних відповідей	4
Від 60-73% правильних відповідей	3
Від 35-59% правильних відповідей	2
Від 1-34% правильних відповідей	1

Оцінювання відповіді на диференційованому заліку

Кількість балів	Критерії оцінювання
36-40	Глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно відповідати на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язуванні практичних задач
33-35	Міцні знання навчального матеріалу, включаючи розрахунки, аргументовані відповіді на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
30-32	Міцні знання навчального матеріалу, включаючи розрахунки, аргументовані відповіді на поставлені питання, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності, за вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
26-29	Посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач
24-25	Слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання, за слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач
14-23	Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
0-13	Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватися при розв'язанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень

Розподіл балів, які отримують здобувачі, за результатами опанування освітньої компоненти/навчальної дисципліни, формою семестрового контролю якої є екзамен

№	Види навчальної діяльності (робіт)	Модуль 1. Сутність та функції банківської системи	Модуль 2. Світова банківська система	Сума балів
Обов'язкові види навчальної діяльності (робіт)				
1.	Аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі)			
	- тестування	15	15	30
	- практичні (лабораторні) роботи	5	5	10
	- усне опитування	5	5	10
2.	Самостійна робота	5	5	10
3.	Контрольна робота			
	Поточне оцінювання (разом)	30	30	60
	Підсумковий контроль			40
	Разом балів			100
Вибіркові види діяльності (робіт)				
1	- участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах; - підготовка наукової статті, наукової роботи на конкурс; - тощо			max 10

№	Види навчальної діяльності (робіт)	Модуль 3. Стабільність, безпека та державне регулювання банківської системи		Сума балів
Обов'язкові види навчальної діяльності (робіт)				
1.	Аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі)			
	- тестування	30		30
	- практичні (лабораторні) роботи	10		10
	- усне опитування	10		10
2.	Самостійна робота	10		10
3.	Контрольна робота			
	Поточне оцінювання (разом)	60		60
	Підсумковий контроль			40
	Разом балів			100
Вибіркові види діяльності (робіт)				
1	- участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах; - підготовка наукової статті, наукової роботи на конкурс; - тощо			max 10

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 – 100	A	Excellent	Відмінно
82-89	B	Good	Добре
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	Задовільно
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Журавльова І.В. (2017) Фінансовий менеджмент: навч. посібник. – Харків: Вид ХНЕУ ім. С.Кузнеця, – 256 с.
2. Дема Д. І., Дорохова Л. М., Віленчук О. М. (2018). Фінансовий менеджмент: підручник. Житомир: ЖНАЕУ. 320
3. Кнейслер О. В., Квасовський О. Р., Ніпіаліди О. Ю. (2018). Фінансовий менеджмент: підручник. Тернопіль: Економічна думка. 482 с.
4. Лапіна І. С., Гончаренко О. М., Величко Г. О. та ін. (2016). Фінансовий менеджмент: навч. посіб. Одеса: Атлант. 313 с.
5. Поддєрьогін А. М., Баб'як Н. Д., Білик М. Д. та ін (2017). Фінансовий менеджмент: підручник. К.: КНЕУ. 534 с
6. Крамаренко Г. О. (2019) Фінансовий менеджмент : підручник. Київ, 520 с.
7. Arnold G. (1998). Corporate financial management. London : Pitman Publishing. 1050
8. Greg Shields (2018) Financial Accounting: The Ultimate Guide to Financial Accounting for Beginners Including How to Create and Analyze Financial Statements ISBN: 1987457269
9. Eugene F. Brigham & Michael C. Ehrhardt (2019) Financial Management: Theory & Practice - 17th edition Publisher: Cengage Learning. ISBN13: 9781305632295
10. Eugene F. Brigham & Joel F. Houston (2017) Fundamentals of Financial Management: Concise Edition - 9th edition Publisher: Cengage Learning ISBN13: 9781305635937
11. Louis C. Gapenski (2016) Healthcare Finance - 6th edition Publisher: Assoc. of Univ. Programs in Health Administration ISBN13: 9781567937411

Додаткові

12. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. для студентів спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" / І.А. Бігдан, Л.І. Лачкова, В.М. Ланкова та ін. - Харків: ХДУХТ, 2017. - 202с.
13. Васьківська К. В., Сич О. А Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Львів: «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. 236 с.
14. Дема Д. І., Дорохова Л. М. Фінансовий менеджмент : підручник. Житомир, 2018. 320 с.

15. Chan, Kam C., Carl R. Chen, and Louis T. W. Cheng (2006), A ranking of accounting research output in the European region, *Accounting and Business Research* 36, 3–17.

16. Eugene F. Brigham & Joel F. Houston (2015) *Fundamentals of Financial Management: Concise - Text Only - 8th edition* Publisher: Cengage Learning ISBN10: 128506514X

Інтернет - ресурси

17. Веб-сайт Української асоціації маркетингу. URL: <http://uam.in.ua>.

18. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL:www.rada.gov.ua.

19. Paramasivan C. & Subrsamanian T.(2017) Financial management p. 260
URL:http://vcmdrp.tums.ac.ir/files/financial/istgahe_mali/moton_english/financial_management_%5Bwww.accfile.com%5D.pdf

20. European private equity activity. Statistics on fundraising, investments and divestments. Official website of EVCA. –
Access mode: <http://www.evca.eu/media/142790/2013-European-Private-Equity-Activity.pdf>.